

PELASTUSOPISTO

2015

Pelastusopiston toiminta- ja
taloussuunnitelma 2017- 2020
sekä tulossuunnitelma 2016

Sisällys

1. LÄHTÖKOHDAT SUUNNITTELUKAUDEN TOIMINNALLE	2
1.1. JOHDON KATSAUS	2
1.2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN ANALYYSI	3
1.3. TOIMINTA-AJATUS, VISIO JA ARVOT	3
1.4. TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA	4
2. PELASTUSOPISTO JA YHTEINEN KONSERNIPOLITIIKKA	5
2.1. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET	5
2.2. TALOUSPROSESSIN KEHITTÄMINEN	6
2.3. HENKILÖSTÖPOLITIIKKA JA STRATEGINEN HENKILÖSTÖSUUNNITTELU	6
2.4. LAILLISUUSVALVONTA JA SISÄINEN TARKASTUS	7
2.5. ICT- TOIMINNOT	7
3. KOULUTUS	9
3.1. KESKEISET TOIMENPITEET VUOSINA 2016–2020	9
3.2. TALOUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	9
4. TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTA	12
4.1. KESKEISET TOIMENPITEET VUOSINA 2016–2020	12
4.2. TALOUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	13
5. SIVIILIKRIISINHALLINTA JA KANSAINVÄLINEN PELASTUSTOIMINTA	14
5.1. KESKEISET TOIMENPITEET VUOSINA 2016–2020	18
5.2. TALOUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	19

1. Lähtökohdat suunnittelukauden toiminnalle

1.1. Johdon katsaus

Pelastusopistosta annetussa laissa on määritelty Pelastusopiston tehtäviksi koulutus ja tutkimus sekä siviilikriisinhallinnan valmiuksien tuottaminen. Koulutuksen suunnittelua ja toteuttamista ohjaavat työelämä- ja tutkintopalautteet sekä entistä vahvemmassa roolissa kiristyvän taloustilanteen vaikutukset. Merkittäviä sopeuttamistoimenpiteitä joudutaan kohdistamaan erityisesti harjoittavaan opetukseen, mikä jollakin aikavälillä varmasti näkyy valmistuvien opiskelijoiden osaamisen tasossa. Tämä puolestaan luo kasvavia paineita työnantajan antamalle perehdytys- ja täydennyskoulutukselle.

Suunnittelukauden haasteellisemmat kysymykset liittyvät palopäällystön koulutukseen, tulevan sote-ratkaisun vaikutuksiin erityisesti pelastajakoulutuksen sisällöissä ja suunnitteilla oleviin tietojärjestelmiin. Tavoitteena on, että suunnittelukauden aikana saadaan pysyvä ratkaisu palopäällystön koulutusohjelman rahoitukseen. Asiaa selvittäneen työryhmän tulosten pohjalta tehtävät ratkaisut viitoittavat suunnittelukauden toimintoja. Joka tapauksessa opetussuunnitelmaa joudutaan tarkastelemaan ja uudistamaan.

Sote-ratkaisu vaikuttaa ratkaisevasti pelastuslaitosten rooliin ensihoidon palvelujen tuottamisessa. Mikäli tilanne muuttuisi olennaisesti, joudutaan harkitsemaan ensihoidon opetuksen laajuutta pelastajatutkinnossa.

Suunnittelukauden aikana on tarkoitus ottaa käyttöön kaksi keskeistä tietojärjestelmää Erica ja Kejo, jotka vaikuttavat opetuksen sisältöihin niin tutkintoon johtavassa kuin täydennyskoulutuksessakin.

Suunnittelutyötä ovat suuresti vaikeuttaneet huono koordinaatio hankkeiden välillä ja epätietoisuus kokonaiskustannuksista ja edelleen kustannusten jakautumisesta. Pelastusopistolle kaavailut koulutusvelvoitteet ja -sisällöt vaativat investointeja ja aiheuttavat sen mittakaavan kustannuksia, että Pelastusopisto ei pysty niihin vastaamaan kehysrahoituksen puitteissa.

Historiallisen merkittävistä sopeuttamistoimista huolimatta kehittämistyötä Pelastusopistolla jatketaan tavoitteena varmistaa ja säilyttää maine niin houkuttelevana opiskelupaikkana kuin työpaikkana. Pelastusopiston roolia asiantuntijana, toimialan kehittäjänä ja edelläkävijänä pyritään säilyttämään. Tämän mahdollistamiseksi kiinnitetään entistä painokkaammin huomiota tutkimus- ja kehittämistoiminnan integroimiseen osaksi oppimisprosesseja, yhteistyöverkostojen luomiseen ja yhteistyön laajentamiseen mm. yritysmaailmaan perinteisten yhteistyökumppanien rinnalla. Ulkopuolisen rahoituksen tarjoamia mahdollisuuksia pyritään hyödyntämään huomioiden useimmiten vaadittava omarahoitusosuus ja ulkopuolisen rahoitukseen liittyvät rajoitukset lakisääteisen perustehtävän toteuttamisessa.

Kriisinhallintakeskus osallistuu vahvasti EU:n ja kansainvälisten järjestöjen siviilikriisinhallintatoiminnan kehittämiseen ja osaltaan vahvistaa operatiivista valmiutta vastata kansainvälisen toimintaympäristön yhä monimuotoisempiin haasteisiin. Oman toiminnan laadun ja asiantuntemuksen kehittämisellä varmistetaan, että Suomi on edelleen edelläkävijä kansainvälisessä siviilikriisinhallinnassa sekä alansa kansallisesti ja kansainvälisesti vahvasti verkostoitunut toimija myös kansalaisjärjestöjen ja kansainvälisen pelastustoimen toimijoiden kanssa. Kokonaisvaltainen näkökulma huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja toimeenpanossa.

1.2. Toimintaympäristön analyysi

Ulkoinen toimintaympäristö

Pelastusopisto on jo pitkään tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti etsinyt innovatiivisia ratkaisuja kustannustehokkuuden lisäämiseksi. Säästöjä on etsitty mm. ulkoistamalla palveluja, tehostamalla tilojen käyttöä ja luopumalla osasta tiloja ja kalustoa. Toiminnassa on keskitytty vahvasti lakisääteisiin ydintehtäviin eli koulutukseen ja tutkimukseen ja luovuttu ydintehtäviin kuulumattomista tai niitä tukemattomista toiminnoista. Säästötoimenpiteitä on pyritty kohdistamaan ensisijaisesti ei-kriittisiin pysyviin menokohteisiin.

Valtiontalouden vaikea tilanne vaikuttaa merkittävästi Pelastusopiston käytettävissä oleviin resursseihin. Taloudellisia paineita lisäävät osaltaan amk-rahoituksen leikkaukset. Yhdessä nämä aiheuttavat sen, että huolimatta jo toteutetuista toimenpiteistä vaaditaan syvälle rakenteisiin meneviä leikkauksia ja toimintatavan muutoksia. Kaikkea aikaisemmin toteutettua ja tuotettua ei ole mahdollista enää tarjota, toimintaympäristön muutokset pakottavat myös luopumaan joistakin toiminnoista, mikä puolestaan vaatii tulosohtajan kannanottoa Pelastusopiston antamisen selvitysten ja analyysien pohjalta.

Samanaikaisesti, kun toimintaedellytykset kaventuvat, koko yhteiskuntaan ja sitä kautta välittömästi ja välillisesti myös Pelastusopistoon kohdistuu uudenlaisia ja muuttuvia haasteita ja uhkia. Jotta niihin pystytään vastamaan, tarvitaan viranomaisten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä kasvavassa määrin. Turvallisuusalan toimijoilla tulee olla yhtenäinen käsitys riittävän turvallisuuden tasosta ja toimenpiteistä, jolla se voidaan saavuttaa.

Sisäinen toimintaympäristö

Pelastusopiston vahvuudet ovat osaava ja ammattitaitoinen, sitoutunut henkilöstö sekä kansainvälisestikin tunnustetut ainutlaatuiset harjoitusalue ja muut oppimisympäristöt. Vahvuuksien ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen suunnittelukauden aikana mitä todennäköisimmin monimutkaistuvissa ja vaikeutuvissa haasteissa vaatii osaamisen lisäämistä niin toimialaosaamisen kuin kansainvälisen osaamisen alueilla sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Toimenpiteitä suunniteltaessa ja tavoitteita asetettaessa on tärkeää katsoa lähitulevaisuuden lisäksi kauemmas tulevaisuuteen.

Yhteistyössä henkilöstön kanssa etsitään ja kokeillaan ennakkoluulottomasti tarkoituksenmukaisia, kustannustehokkaita ja tulevaisuuteen suuntautuvia pedagogisia ratkaisuja ja toimintamalleja.

1.3. Toiminta-ajatus, visio ja arvot

Toiminta-ajatus: Pelastusopisto tuottaa laadukasta koulutusta ja tutkimusta sekä tarvittavat siviilikriisinhallinnan valmiudet.

Visio 2020: Pelastusopisto on menestyvä, kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu huipputaiteilija.

Pelastusopiston arvot: inhimillisyys, ammatillisuus ja luotettavuus.

1.4. Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella

Pelastusopiston strategiset painopistealueet suunnittelukaudella ovat:

1. Digitalisaatio
Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään Pelastusopiston toiminnassa mahdollisimman kokonaisvaltaisesti käytettävissä olevien resurssien puitteissa.
2. Innovaatio- ja kokeilutoiminta
Innovaatio- ja kokeilutoiminta ovat verkostoituvien TKI-palveluiden keskiössä. Tavoitteena on tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä tutkimustiedon hyödynnettävyys opetuksen ja käytännön työn tukena sekä päätöksenteossa sekä Pelastusopiston että koko toimialan sisällä.
3. Kansainvälisyys
Pelastusopiston koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen kansainvälistymiskehitystä jatketaan. Olemassa olevia verkostoja aktivoidaan ja uusia Pelastusopiston strategiaa tukevia kumppanuuksia haetaan.
4. Palveluiden myynti ja markkinointi
Koulutuspalveluissa korostuvat käytettävissä olevien resurssien puitteissa työelämälähtöinen koulutustarjonta, täydennyskoulutus sekä oppimisen keskiöön asettava pedagogiikka.

Myytävien palveluiden avulla tuetaan taloutta ja ydintehtävää tukevia investointeja. Keskeistä ovat toiminnan kustannustehokkuus, maksullisen palvelutoiminnan tuottavuus sekä harjoitusalueen korkea taso ja laaja-alainen käytettävyys.

2. Pelastusopisto ja yhteinen konsernipolitiikka

2.1. Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

Koulutus

Opiskelijoidemme osaamisen kehittämisen ja kehittymisen kautta Pelastusopisto vaikuttaa välillisesti siihen työhön, jota pelastuslaitokset ja hätäkeskukset tekevät väestön turvallisuuden puolesta.

Toiminnan tavoitteena on turvata alan henkilöstön osaamisen riittävän hyvä taso. Tämän toteutumista arvioidaan mm. erilaisin palautekyselyin.

Pelastusopiston henkilöstö osallistuu hätäkeskustoiminnan, pelastustoimen, ensihoidon ja varautumisen kehittämistä koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Osallistumiskanavia ovat mm. ammattilehdet ja muu media, täydennyskoulutuskurssit, seminaarit sekä työryhmäjäsenyydet. Pelastusopistolta annetaan asiantuntijalausuntoja merkittävistä kehittämishankkeista.

Pelastusopiston julkaisusarjan aineistoja hyödynnetään oman koulutuksen lisäksi laajasti niin pelastuslaitosten sisäisessä koulutuksessa kuin myös vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön koulutuksissa.

Tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminta TKI

Pelastusopisto osallistuu kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin. Verkostoitumalla pelastustoimen muiden toimijoiden kanssa varmistetaan tulosten hyödynnettävyys päätöksenteossa ja käytännön työn kehittämisessä. Kytkemällä hankkeet opetukseen varmistetaan ajantasaisen tiedon hyödyntäminen Pelastusopiston koulutustehtävässä.

Toiminnan laadukkuuden takaamiseksi Pelastusopisto on sitoutunut noudattamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan *Hyvä tieteellinen käytäntö* -ohjetta.

Pelastusopisto osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun mm. tilastopalvelun kautta sekä välillisesti että suoraan tuottamalla tilastotietoa pelastustoimesta viranomaisille ja medialle. Pelastusopiston selvitykset ja raportit ovat julkisia asiakirjoja. Aktiivisen tutkimusviestinnän kautta osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Siviilikriisinhallinnan tutkimus- ja kehittämistoiminnalla tuetaan siviilikriisinhallinnan koulutusta, rekrytointia ja vaikuttavuutta sekä kotimaan valmiuksien suunnitelmallista kehittämistä.

Siviilikriisinhallinta ja kansainvälinen pelastustoiminta

Siviilikriisinhallinta on osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Siviilikriisinhallinnan tehtävät voivat olla tuki-, tarkkailu-, neuvonanto- ja koulutustehtäviä tai esimerkiksi poliisisektorin toimeenpanevia tehtäviä. Siviilikriisinhallinnalla edistetään myös rajat ylittävien turvallisuushkien ennaltaehkäisyä ja hallintaa. Tavoitteena on, että Suomi voi tarvittaessa nopeallakin varoitussajalla lähettää riittävästi päteviä asiantuntijoita siviilikriisinhallintatehtäviin osallistumisen painopistealueiden edellyttämällä tavalla. Suomi

on aktiivinen vaikuttaja ja edelläkävijä Euroopan unionin ja kansainvälisten järjestöjen siviilikriisinhallinnan toiminnassa ja kehittämisessä. Suomen tavoitteena on, että kansainvälinen siviilikriisinhallinta on koordinoitua, ihmisoikeuksien kunnioitukseen, demokratiaan, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvaa asiantuntijatoimintaa, joka oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti edistää rauhaa, vakautta ja kestävä kehitystä.

Kansainvälisen pelastustoimen osalta Suomen turvallisuuteen liittyvät uhat ja mahdollisuudet kytkeytyvät globalisaation seurauksena kiinteästi kansainväliseen kehitykseen. Ilmastossa tapahtuvat muutokset lisäävät äärimmäisten sääilmiöiden ja niistä aiheutuvien luonnononnettomuuksien, kuten myrskytuhojen ja tulvien riskiä. Etäälläkin tapahtuvat luonnonkatastrofit ja aseelliset konfliktit voivat johtaa vakaviin humanitaarisiin kriiseihin, joiden vaikutukset näkyvät erityisesti pakolaisten määrässä ja kriisialueiden avun tarpeessa. Suomenkin on varauduttava suuriin kansainvälistä apua edellyttäviin luonnon- ja muihin onnettomuuksiin. Niiden määrän kasvu saattaa lisätä myös kansainvälisiä pelastustoimen tehtäviä sekä pelastustoimelle asetettavia toimintakykyvaatimuksia.

Suomen perusedellytykset osallistua pelastustoimen kansainväliseen avustustoimintaan turvataan varmistamalla henkilöstö- ja muiden voimavarojen riittävyys Kriisinhallintakeskuksessa. Suomella on pohjoisissa olosuhteissa tapahtuvaa kansainvälistä pelastustoimintaa ja pelastustoiminnan johtamista koskevaa erityisosaamista, jota voidaan viedä muualle arktiselle alueelle. Esimerkkinä tällaisesta erityisosaamisesta on EU:n rahoittamana kehitetyt Kriisinhallintakeskuksen pelastusmuodostelmat, jotka voidaan lähettää pelastustehtäviin kylmissä olosuhteissa.

2.2. *Talousprosessien kehittäminen*

Kirjanpito tehtävien siirto Palkeisiin

Valtion taloushallinnon strategia 2020 antaa suuntaviivat taloushallinnon tulevien vuosien toiminnalle ja kehittämiselle. Pelastusopistossa ryhdytään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään yhteisiä prosesseja entistä kattavammin. Muutoksessa edetään sovittujen tavoitteiden ja aikataulujen mukaisesti keskustellen Palvelukeskus – Pelastusopisto tasolla.

Hankinnasta maksuun -prosessi

Menojen käsittelyn osalta tavoitteet liittyvät Valtion taloushallinnon strategian 2020 tavoitteisiin. Pelastusopisto laajentaa tiliointikoodin ja sopimuskohdistuksen käyttöönottoa (automaattista käsittelyä). Menotositteiden osalta pyritään kohottamaan menotiliotteiden automaattista tiliointiä.

2.3. *Henkilöstöpolitiikka ja strateginen henkilöstösuunnittelu*

Pelastusopisto jatkaa strategisen henkilöstösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamista. Keskiössä ovat johtamisen ja esimiestoiminnan kehittäminen, tuloksellisen tiimitoiminnan valmiuksien kehittäminen sekä osaamisen hallinnan kehittäminen. Johtamisessa ja esimiestoiminnassa painottuvat muutosjohtamiseen liittyvien hyvien käytänteiden jakaminen, avoin tiedottaminen, rehellisyys sekä kannustaminen toimintatapojen jatkuvaan tarkasteluun ja kehittämiseen sekä toiminnan priorisoinnin välttämättömyyteen.

Opettajien urasuunnittelumallin mukaista toimintaa vahvistetaan ja sitä laajennetaan mahdollisuuksien mukaan myös muulle kuin opetushenkilöstölle.

Tukipalveluiden prosessien kehittämistyötä jatketaan. Vuonna 2008 alkanut voimakas tukipalveluiden kehittämistyö on jo tuottanut paitsi toiminnallista kehitystä myös suhteellisesti ottaen merkittävää henkilöstöresurssien supistumista. Tällä osa-alueella toiminnan ja resurssien sopeuttaminen on enää haasteisiin nähden marginaalista.

Kriisinhallintakeskuksen henkilöstön osallistumista kansainvälisiin operaatioihin jatketaan aikaisempien vuosien tapaan. Osallistuminen pyritään tekemään aiempaa suunnitelmallisemmaksi kehityskeskusteluja hyödyntämällä ja henkilöstöstrategiaa päivittämällä.

Pelastusopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään 2016 aikana.

Perustietotaulukko - henkiset voimavarat

Pelastusopisto	toteu ma	toteu ma	arvio	TAE- tavoite	TTS -kausi			
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Henkilötyövuodet	134	129	130	129	127	126	124	124
-josta Kriisinhallintakeskus	30	24	28	30	30	30	30	30
Kokonaistyytyväisyysindeksi (1-5)	122	123	123	120	120	120	120	120
Sairauspoissaolot, %	3,4	3,43	3,4	3,3	3,25	3,25	3,25	3,25
Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus (%)	7,1	4,9	7	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Henkilöstön keski-ikä	2,2	2,17	4	5	5	5	5	5
Koulutustasoindeksi	46	47,6	46	45	45	45	45,5	45,5
Sukupuolijakauma N/M %	5,6	5,5	5,5	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
	33/67	33/67	33/67	31/69	31/69	31/69	31/69	31/69

2.4. Laillisuusvalvonta ja sisäinen tarkastus

Pelastusopisto toteuttaa kokonaisriskienhallintaa Granite – järjestelmän avulla.

Laillisuusvalvontakertomukset sekä sisäisen tarkastuksen raportit toimitetaan sisäministeriöön ohjeiden mukaisesti. Pelastusopisto laatii vuosittain sisäisen valvonnan ja laillisuusvalvonnan suunnitelman.

2.5. ICT- toiminnot

Suunnittelukauden yksi suurimmista haasteista on Pelastusopiston toimintaympäristöön liittyvät merkittävät ICT- hankkeet sekä niihin liittyvät koulutusympäristö- ja tietoturva-vaatimukset. Pelastusopisto on ollut ja tulee yhä olemaan vahvasti mukana kyseisten hankkeiden työryhmissä pyrkien vaikuttamaan

siihen, että koulutus voidaan toteuttaa mahdollisimman kustannustehokkaasti ja pedagogisesti järkevästi sekä Pelastusopiston sisällä että kuntapuolella. Tähän toiminnalliseen kokonaisuuteen liittyvät myös haasteet TORI- ja TOSI –palveluiden toteuttamistavassa tulevaisuudessa osana Valtori-Haltik –toimintoja.

3. Koulutus

3.1. Keskeiset toimenpiteet vuosina 2016–2020

1. Koulutus- ja opiskelijapalvelujen kokonaisrakennetta tarkastellaan. Tutkintoon johtavan koulutuksen opetussuunnitelmat rakennetaan työammattien kehitysnäkymien pohjalta niin, että ne muodostavat ammatillisesti etenevän jatkumon, huomioiden myös täydennyskoulutuksen tarpeet. Sulautuvan oppimisen asemaa vahvistetaan koulutuksessa. Suunnittelussa huomioidaan kiristyvän talouden asettamat reunaehdot sekä tavoitteet koulutuksen kustannusten laskemisesta.
2. Pelastusopisto osallistuu sisäministeriön hallinnonalan oppilaitosten yhteiseen koulutusrakenneselvitykseen. Pelastusopisto osallistuu palopäälystön ammattikorkeakouluopetuksen kehittämiseen ministeriön päätöksen mukaisesti.
3. Pelastusopiston täydennyskoulutustarjontaa suunnataan pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan organisaatioiden ohella myös elinkeinoelämän potentiaalisille asiakasorganisaatioille sekä kansainvälisille pelastustoimen toimijoille. Asiakkuuksien hallintaa kehitetään.
4. Pelastusopisto tukee varautumis- ja väestönsuojelukoulutuksella eri toimijoiden yleistä valmiutta sekä näiden kykyä pelastustoimen ja väestön suojaamisen strategioiden mukaisesti väestön suojaamiseen. Koulutusta toteutetaan yhteistyössä valtion keskushallinnon, aluehallinnon ja pelastuslaitosten sekä muun paikallishallinnon kanssa.
5. Pelastusopisto järjestää kenttäjohtamisjärjestelmän ja Erica -hätäkeskustietojärjestelmän käyttäjille liiketaloudellista täydennyskoulutusta, mikäli toimintaedellytykset koulutukselle ovat olemassa. Koulutusta suunnataan pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan henkilöstön ohella myös muille ko. järjestelmien käyttöön osallistuville viranomaisille.
6. Pelastusopisto kehittää pelastustoimen henkilöstön valmiuksia toimia suuronnettomuus- ja muissa vakavissa häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

3.2. Talous ja toiminnallinen tuloksellisuus

Pelastusopisto sopeuttaa tutkintoon johtavan koulutuksen opetussuunnitelmia ja opetuksen järjestelyjä käytettävissä olevien taloudellisten resurssien mukaan. Keinoina ovat mm. tutkinnon tavoitteiden kriittinen kokonaisarviointi (erityisesti työelämätarpeen näkökulmasta), opintojaksorakenteiden selkiinnyttäminen, opettajatuntikehysten supistaminen ja harjoittavan opetuksen tavoitteista tinkiminen. Kuvatuissa olosuhteissa valmistuvien opiskelijoiden osaamisen taso saattaa laskea.

Niukkenevien resurssin olosuhteissa käydään jatkuvaa keskustelua opetussisältöjen prioriteeteista. Tavoitteena on varmistaa kunkin tutkinnon kohdalla ammatin välttämättömimmän ydinosaamisen hyvä hallinta. Tämä merkitsee väistämättä myös tarvetta tarkempaan linjanvetoon tutkinto- ja täydennyskoulutuksen välisestä suhteesta. Pelastusopistolla toimivat tutkintokohtaiset opetussuunnitelmatyöryhmät valmistelemassa tehtäviä ratkaisuja. Työryhmissä on edustajat pelastuslaitoksista ja hätäkeskuksista.

Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma		Arvio	TAE- tavoite	TTS -kauden tavoitteet					
	2013	2014			2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vuosi										
Taloudellisuus										
Koulutettavapäivän hinta, ammatillinen peruskoulutus	148	152	152	148		146	145	144		144
Opiskelijakohtainen vuosikustannus ammatillisessa peruskoulutuksessa	26718	27386	27100	26500		26100	25900	25700		25700
Koulutuksen kokonaiskustannukset (1000 euro)	12225	12622	12500	12200		12000	11900	11800		11800
Kustannusvastaavuus										
Liiketaloudelliset suoritteet	101	126	110	110		115	115	115		115
Liiketaloudelliset suoritteet (budjettivarojen tuetut)	53	41	45	50		50	50	50		50
Julkisoikeudelliset suoritteet	47	45	40	40		40	40	40		40
Tuottavuus										
Koulutettavapäivät / henkilötyövuodet	1000	985	995	1108		1035	938	1027		1003
Koulutettavapäivät / Opettaja	1321	1409	1320	1730		1653	1522	1690		1651
Opiskelijat / Opettaja	7,34	7,83	8,07	9,61		9,18	8,46	9,39		9,17
Palvelukyky ja laatu										
Tutkintokoulutuksen laatuarviointi	3,08	3,08	3,08	3,08		3,0	2,9	2,9		2,9
Hakeneiden lukumäärä/aloituspaikat	5,86	5,71	5,0	5,0		4,9	4,85	4,85		4,85
Suoritteet										
Tutkinnot yhteensä	224	228	212	214		194	194	165		169
Amk-tutkinnot	51	23	40	30		30	30	25		25
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	173	205	172	184		164	164	140		144
Koulutettavapäivät yhteensä	89542	87316	85130	82230		73860	65310	69920		68300
-ammatillinen peruskoulutus	48578	49308	43080	46080		37080	29520	32760		29520

- amk -koulutus	26936	25416	28620	23310	23940	22950	24120	25740
-ammatillinen lisäkoulutus	14028	12592	13400	12840	12840	12840	13040	13040
Määräraha/kehusehdot us (1000 €)	11605	11142	12493	10885	10711	10524	10377	10377
Henkilötyövuodet	90	89	85	74	71	70	68	68

Toimintaa kehukseen sopeuttamalla toteutumatta jäisivät seuraavat kurssit: Päälystö AmkN16, elokuussa 2016

Pelastajakurssi 100 - 101, elokuu 2017

Alipäälystö 43, tammikuu 2018

Häke-päivystäjä 31, elokuu 2018

Päälystö AmkA12, tammikuu 2019

Pelastajakurssi 108 - 109, elokuu 2019

Alipäälystö 46, tammikuu 2020

Häke-päivystäjä, elokuu 2020

Täydennyskoulutuksen suunnitelma sisältää vuodesta 2016 vähennyksen sekä Vesipelastuskurssin (jäljelle jää yksi toteutus) että Sopimuspälokunnan päällikkökurssin (jäljelle jää yksi toteutus) osalta. Liiketaloudellisen toiminnan osuutta on lisätty maltillisesti.

4. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) tavoitteena on tuottaa laadukasta tietoa toimialan kehittämiseen. Tietoa tuotetaan tukemaan strategista ja muuta päätöksentekoa, koulutusta sekä pelastustoimen toimintaedellytysten kehittämistä ja parantamista.

TKI-toiminnalla luodaan edellytyksiä ennakoivaan ja oikea-aikaiseen päätöksentekoon ja toiminnan kehittämiseen. Yhteistyötä tehdään kansainvälisesti ja kansallisesti. TKI-toimintaa toteutetaan yhteistoteutuksena hallinnonalan eri virastojen, oppilaitosten ja korkeakoulujen, yritysten sekä tiedon hyödyntäjien – erityisesti pelastuslaitosten ja pelastusalan järjestöjen – kanssa.

4.1. Keskeiset toimenpiteet vuosina 2016–2020

1. Luodaan yhteistyössä sisäministeriön kanssa rakenteet ja menettelytavat pelastustoimen tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminnan koordinointiin.
2. Aktiivista ja säännöllisesti toistuvaa vuorovaikutusta ja yhteistyötä lisätään pelastuslaitosten, hallinnonalan virastojen, oppilaitosten, korkeakoulujen, pelastusalan järjestöjen ja yritysten kanssa. Hankkeilla vastataan ennakoivasti sisäisen turvallisuuden toimintaympäristön muutoksiin ja tuotetaan tietoa, menetelmiä ja toteutuksia hallinnonalan tarpeisiin. Tulosten linkittyminen käytäntöön varmistetaan.
3. Parannetaan TKI-toiminnan ja koulutuksen kiinteää yhteyttä ja keskinäistä vuorovaikutusta. Varmistetaan opettajien ja opiskelijoiden tarkoituksenmukainen osallistuminen hankkeisiin.
4. Edistetään toimialan yhdenmukaista kokeilu- ja innovaatiotoimintaa koordinoimalla ja harjoitusaluetta sekä muita resursseja hyödyntäen.
5. Selvitetään ja hyödynnetään mahdolliset rahoitusvaihtoehdot yritys yhteistyötä unohtamatta. Ulkopuolista rahoitusta hyödynnetään tehokkaasti.

4.2. Talous ja toiminnallinen tuloksellisuus

Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	toteuma		arvio	TAE- tavoite	TTS -kauden tavoitteet			
	2013	2014			2017	2018	2019	2020
Vuosi			2015	2016				
Taloudellisuus								
Tutkimustoiminnan kokonaiskustannukset (1000€)	2198	2334	2150	2030	2030	2030	2030	2030
Budjettivaroin tuetun tutkimustoiminnan kustannukset (1000€)	817	771	799	739	739	739	739	739
Yhteisrahoitteisen tutkimustoiminnan kustannukset (1000€)	1291	1552	1339	1280	1280	1280	1280	1280
Tuottavuus								
Tutkimushankkeiden määrä/htv	2	1,9	2,2	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
Palvelukyky ja laatu								
Päätöksentekoa tukevien hankkeiden määrä	-	13	8	6	5	5	5	5
Hankkeet, joihin osallistunut opettajia ja opiskelijoita	-	4	6	6	5	5	5	5
Pelastuslaitosten kanssa yhteistyössä tehtyjen hankkeiden lukumäärä	-	5	6	6	5	5	5	5
Suoritteet								
Julkaisujen määrä	10	15	18	12	9	9	9	9
Kotimaisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä	22	15	14	13	10	10	10	10
Kansainvälisten projektien määrä	7	7	6	3	3	3	3	3
Henkilötyövuodet	10	11,8	9	7	7	7	7	7

5. Siviilikriisinhallinta ja kansainvälinen pelastustoiminta

Siviilikriisinhallinta

Siviilikriisinhallinnan kansallisissa tehtävissä vaikuttaa keskeisesti v. 2014 hyväksytyn siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian toimeenpano ja seuranta. Kriisinhallintakeskuksen tehtävien lisäksi keskus osallistuu strategian toimeenpanoon muun muassa kansallisen neuvottelukunnan ja muun sidosryhmäyhteistyön kautta. Strategian toimeenpano ja seuranta heijastuvat myös keskuksen ja ministeriön ohjausprosessiin ja sen kautta kaikkiin keskeisiin tehtäviin ja toimintoihin. Kansallisen järjestelmän mukaisesti otetaan huomioon myös muut valtioneuvoston linjaukset ja Suomen sitoumukset kansainvälisessä siviilikriisinhallinnassa. Siviilikriisinhallinnan kotimaan operatiivisia valmiuksia kehitetään Kriisinhallintakeskukselle osoitettujen resurssien puitteissa suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti tutkimustietoa hyödyntäen.

Kotimaan valmiuksien yhteensovittamisessa otetaan huomioon sisäinen ja ulkoinen turvallisuus osana kokonaisvaltaista kriisinhallintaa. Kriisinhallintakeskus osallistuu erityisesti kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan kehittämiseen. Toimintaympäristöjen muutokset edellyttävät kotimaan valmiuksien joustavuutta ja nopeutta, voimavarojen kehittämistyötä sekä yhteistyömuotojen tehostamista, joita tuetaan tutkimus ja kehittämistoiminnalla. Kriisinhallintakeskus pyrkii hyödyntämään kriisien ja konfliktien toimintaympäristöistä päivittyvää tietoa oman, konsernin ja muiden toimijoiden hyödyksi. Erityistä huomiota vaativan haasteen muodostavat entistäkin nopeammin muuttuva toimintaympäristö sekä uudet ja aiempaa mittavammat kansainväliset tarpeet.

Kriisinhallintakeskus osana konsernia, ja strategian mukaisesti, osallistuu vahvasti EU:n ja kansainvälisten järjestöjen siviilikriisinhallintatoiminnan kehittämiseen ja osaltaan vahvistaa operatiivista valmiutta vastata kansainvälisen toimintaympäristön yhä monimuotoisempiin haasteisiin. Oman toiminnan laadun ja asiantuntemuksen kehittämisellä osaltaan varmistetaan, että Suomi on edelleen edelläkävijä kansainvälisessä siviilikriisinhallinnassa ja alansa kansallisesti ja kansainvälisesti vahvasti verkostoitunut toimija myös kansalaisjärjestöjen ja kansainvälisen pelastustoimen toimijoiden kanssa.

Siviilikriisinhallinnan tehtäviin osallistuneiden asiantuntijoiden kokemuksia hyödynnetään tehokkaasti sisäisen turvallisuuden tarpeiden mukaisesti ja siviilikriisinhallinnan kansallisten valmiuksien kehittämiseksi. Erityisesti tuetaan suomalaisten asiantuntijoiden hakeutumista johtopaikoille. Kriisinhallintakeskus ottaa viranomaisyhteistyössä huomioon sen, että kansainvälistä osallistumista kriisinhallintaan vahvistetaan lisäämällä siviilikriisinhallintaan osallistuminen osaksi hallinnonalojen strategioita ja toimintasuunnitelmia. Kokonaisvaltainen näkökulma huomioidaan tutkimuksessa ja kehittämistyössä sekä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Sisäministeriö	toteuma	toteuma	arvio	TAE-tavoite	TTS -kausi			
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skh kotimaan valmiudet								
hyväksytty/ehdolle asetetut asiantuntijat	0,44	0,44	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Toimintamenomääräraha, 1 000 euroa	1374	1374	1374	1374	1374	1374	1374	1374
Henkilötövuodet	30	22,6	24,8	30	30	30	30	30

Kansainvälinen pelastustoiminta

Euroopan unionin merkitys kansainvälisessä pelastustoiminnassa on viimeisten vuosien aikana kasvanut ja sen uskotaan kasvavan myös lähivuosina. Unionin päätökset ja valmiusjärjestelyt asettavat vaatimuksia myös Suomen kansainväliselle pelastustoimelle. Esimerkkinä tästä on Kriisinhallintakeskuksen osallistuminen sisäministeriön ohjauksessa EU -pelastuspalvelumekanismien osana olevaan Voluntary pool -valmiusmuodostelmajärjestelyyn. Voluntary pool -järjestelyn edellyttämät valmiusvaatimukset otetaan aiempaa kattavammin huomioon Kriisinhallintakeskuksen rekrytoinneissa, henkilöstöhallinnossa, koulutuksessa, päivystysjärjestelmässä ja logistiikassa.

Lisääntyvä kansainvälinen yhteistyö on pelastustoimelle mahdollisuus, jota on tarpeen hyödyntää. Muiden maiden järjestelmistä ja kokemuksista saadaan arvokasta oppia. Yhteisillä tutkimushankkeilla voidaan saada kustannussäästöjä sekä tuloksia, jotka omin voimin eivät olisi mahdollisia. Osallistuminen kansainvälisiin operaatioihin antaa arvokasta kokemusta. Kriisinhallintakeskus jatkaa pohjoisissa olosuhteissa tapahtuvan kansainvälisen pelastustoiminnan erityisosaamisen kehittämistä. Esimerkkinä tällaisesta erityisosaamisesta on Kriisinhallintakeskuksen koordinoima EU:n rahoittama projekti pohjoismaisten rauniopelastusmuodostelmien kylmäosaamisen parantamisesta.

Siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian (2014) mukaisesti Suomen osallistumisen vahvistamisen ja näkyvyyden kannalta riittävän asiantuntijapotentialin ylläpitäminen ja rekrytointi ovat keskeisimpiä kotimaan valmiuksien tehtäviä (asiantuntijoiden määrä ja osaaminen vastaavat siviilikriisinhallinnan osallistumista ja osallistumisen painopistealueita). Kriisinhallintakeskuksen tavoitteena on varmistaa, että Suomi voi tarvittaessa nopealla varoitusaajalla asettaa ehdolle ja lähettää pätevyysvaatimukset täyttäviä asiantuntijoita siviilikriisinhallinnan tehtäviin. Reagointinopeuden tärkeys on korostunut. Lisäksi rekrytoinnissa ennakoidaan suunnitelmallisesti eri operaatioiden henkilöstötarve ja toimenkuvien vaatimukset siviilikriisinhallintaosallistumisen painopistealueiden mukaisesti. Painopistealueilla ja rekrytoinnilla on suora yhteys koulutettavien valintaan. Avoin tiedottaminen ja ajantasaisen asiantuntijarekisterin ylläpitäminen ovat rekrytoinnissa keskeisellä sijalla. Rekrytoinnin läpinäkyvyyttä korostaa kaikista avoimista tehtävistä tiedottaminen Kriisinhallintakeskuksen internet-sivujen ja tiedotepalvelun kautta.

Kriisinhallintakeskus pyrkii toiminnassaan ennakoidaan painopistealueiden ja operaatioiden henkilöstömäärien muutokset. Ennakointi edellyttää ajantasaista tilannetietoisuutta ja säännöllistä vuoropuhelua myös tulosohjaajan kanssa.

Suomi painottaa siviilikriisinhallinnassa poliisi-, oikeusvaltio-, rajaturvallisuus-, ihmisoikeus- ja tasa-arvoasiantuntemusta. Tämän lisäksi Suomi kehittää kykyään tarjota siviilikriisinhallintaan liittyviä erityisvalmiuksia tilanteissa, joissa vaaditaan erityisosaamista, kuten oikeuslääketieteellistä tukea, uhrin tunnistusta ja sotarikostutkintaa, pelastussektorin varhaista tukea paikallisen kapasiteetin vahvistamiseksi sekä erilaisia rikosseuraamusmuotoja, kuten vankeinhoitoa. Nämä kaikki yhdessä ohjaavat myös Kriisinhallintakeskuksen asiantuntijarekrytointia. Huomiota kiinnitetään myös toimintaympäristöön liittyvään osaamiseen sekä konflikti- ja kulttuurisensitiivisyyteen. Lisäksi asiantuntijoiden julkisoikeudellisten palvelussuhteiden yhtäjaksoinen maksimikesto harkitaan johdonmukaisesti hallinnonalojen tavoitteiden, operaatioiden tarpeiden ja vaativuuden sekä työterveyshuollon kartoitusten pohjalta.

Naisten osuutta siviilikriisinhallinnan asiantuntijoista vahvistetaan edelleen määrätietoisesti tavoitteena parantaa kriisialueiden naisten ja tyttöjen asemaa. Lisäksi Suomi esittää ja tukee naisia jatkossakin erityisesti siviilikriisinhallinnan johto- ja keskitason tehtäviin.

Siviilikriisinhallintaoperaatioiden entistä vaativammat toimintaympäristöt asettavat uusia haasteita siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden koulutukselle, rekrytoinnille ja varustamiselle. Kriisinhallintakeskus ylläpitää välivarastoja suurimmissa operaatioissa tapauskohtaisen harkinnan mukaisesti. Materiaalisten ja logististen valmiuksien kehittämisessä ylläpidetään vahvaa yhteistyötä puolustushallinnon kanssa tarkoituksenmukaisella tavalla.

Asiantuntijoiden lähettäminen yhä riskialttiimpiin työskentelyolosuhteisiin edellyttää valtiotyönantajalta vastuunkantoa ja keskittymistä asiantuntijoiden turvallisuuteen liittyvien toimintojen kehittämiseen. Asiantuntijoiden turvallisuudesta huolehditaan kehittämällä toimivaa päivystys- ja tilannekuvajärjestelmää sekä kouluttamalla ja varustamalla asiantuntijat tarkoituksenmukaisesti. Erityistilanteiden varalta annettavan ohjeistuksen tulee olla kattava ja ajantasainen (mm. ohjeistus voimankäytön, mahdollisten onnettomuuksien, vakavien sairaus- ja kuolemantapausten sekä kidnappaus- ja panttivankitilanteiden osalta).

Kriisinhallintakeskus järjestää vuonna 2016 kaksi EU siviilikriisinhallinnan peruskurssia (EU Concept Core Course) ja yhden vaativissa toimintaympäristöissä toimimiseen kouluttavan kurssin (HEAT; Hostile Environment Awareness Training). Koulutuksilla varmistetaan, että Suomella on riittävästi koulutettuja asiantuntijoita vastaamaan siviilikriisinhallinnan osallistumista ja osallistumisen painopistealueita. Lisäksi jokainen lähtevä siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoimen asiantuntija saa välittömästi ennen lähtöä perehdytyskoulutuksen tehtävään.

Kriisinhallintakeskus lähettää asiantuntijoita EU:n pelastuspalvelumekanismin koulutuksiin ja harjoituksiin. Etusijalla ovat EU:n pelastuspalvelumekanismin nopeaan lähtöön rekisteröidyt asiantuntijat ja MUSAR ja TAST -muodostelmien jäsenet (EU:n pelastuspalvelumekanismin Voluntary Pool -valmius). Kriisinhallintakeskus osallistuu myös EU:n pelastuspalvelumekanismin projekteihin ja avoimeksi tuleviin hakuihin. Lisäksi vastataan ja osallistutaan EU:n pelastustoimen projekteihin (Design, plan, conduct and evaluate five table top exercises for Key Personnel of Civil Protection Modules, TAST as well as experts of EUCPT, Design, plan, conduct and evaluate three exercises for Medium/Heavy USAR, AMP/S, TAST and experts of EUCPT, EU-China Disaster Risk Management (DRM) project ja PPRD East Phase II).

Kriisinhallintakeskuksen tutkimus- ja kehittämistoiminnalla tuetaan koulutusta ja rekrytointia sekä kotimaan valmiuksien suunnitelmallista kehittämistä, paikannetaan ongelmakohtia ja tuetaan päätöksentekoa ja kehitetään uusia siviilikriisinhallinnan kotimaanvalmiuksien toimintamuotoja. Lähtökohtana ovat kokonaisvaltaisuus ja vaikuttavuuden lisääminen.

Kehittämistoiminnassa vaikuttavuuden ja laadun arviointia tehostetaan asiantuntijapalautteen keruun ja analysoinnin systematisoinnilla puolivuositaisiksi sykliksi. Kokonaisvaltaisuutta ja vaikuttavuutta sekä tuloksellisuutta arvioidaan myös kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan vaikuttavuuden arvioinnin poikkihallinnollisessa Kriihava -hankkeessa, jonka antia hyödynnetään ja edistetään mahdollisimman kattavasti.

Tutkimuksen osalta taataan, että tutkimus on kansallisesti verkottunutta ja korkeatasoista. Valmistuneiden tuloksien julkaisua, jakamista ja käyttöä kansallisesti ja kansainvälisesti kehitetään. Tietoa jaetaan kattavasti laajemman yleisön tietoisuuteen raporttien ja julkaisujen välityksellä sekä seminaaritoiminnalla.

Raporteissa ja julkaisuissa painotetaan evaluointiteemoja, kuten projektien evaluointia ja artikkeleita Best Practice -toiminnasta. Perinteiksi muodostuneita seminaareja pyritään jatkamaan. Näitä ovat esimerkiksi yhteisseminaari Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen ja Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU:n kanssa; Sisäisen turvallisuuden tutkimusseminaari ja Sisäministeriön hallinnonalan oppilaitosten seminaari yhdessä Pelastusopiston, Raja- ja Merivartiokoulun ja Poliisiammattikorkeakoulun kanssa.

Tutkimus- ja kehittämis- sekä projektitoiminnassa pyritään lisäämään yhteistyötä kansalaisjärjestöjen ja muiden siviilikriisinhallinnan sekä kansainvälisen pelastustoimen alan yhteistyötahojen kanssa. Teemoissa huomioidaan Suomen siviilikriisinhallinnan läpileikkaavat teemat: ihmisoikeuksien ja tasa-arvon edistäminen, oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen sekä kokonaisvaltainen lähestymistapa kriisinhallintaan. Kansainvälisen pelastustoimen osalta teemoina korostuvat kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä edistävät aihepiirit, jotka ovat sidoksissa Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismin edellyttämään toimintaan ja Pohjoiseen ulottuvuuteen.

Projektirahoituksen hakemista kehitetään edelleen. Kriisinhallintakeskus osallistuu partnerina siviilikriisinhallinnan koulutusta kehittävään Scuola Superiore de Sant' Anna:n koordinoimaan "CREVIT" -projektihakuun, jonka toimeenpano (jos hankkeelle myönnetään rahoitus) käynnistyy vuonna 2016. Vuonna 2015 käynnistynyt "Improving the Effectiveness of the Capabilities in EU conflict prevention" (IECEU) tutkimushanke jatkuu vuoden 2018 alkuun saakka.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Ulkopuolista tutkimusrahoitusta pyritään lisäämään, kuitenkin niin että hankkeet tukevat lakisääteistä toimintaa. Ulkopuolisen rahoituksen lisäämisessä on otettava huomioon, että ulkopuoliset rahoittajat vaativat usein 50 % omarahoitusosuuden, mikä asettaa tiettyjä rajoitteita ulkopuolisen rahoituksen lisäämiselle.

Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	toteuma		arvio	TAE- tavoite	TTS -kauden tavoitteet			
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Suoritteet								
Julkaisujen määrä			4	4	4	4	4	4
Kotimaisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä			4	1	1	1	1	1
Kansainvälisten projektien määrä			11	4	4	4	4	4

5.1. Keskeiset toimenpiteet vuosina 2016–2020

Kriisinhallintakeskus jatkaa siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian 2014 jalkauttamista ja tavoitteiden toimeenpanoa. Siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoimen toimintakenttä on jatkuvasti muuttuva ja myös uusia prioriteetteja on pystyttävä asettamaan hyvin lyhyellä varoitusaajalla. Tämä edellyttää keskuksen ketteryyttä reagoida nopeasti haasteisiin. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös riittävien resurssien allokoimista Kriisinhallintakeskukselle. Siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian mukaista 150 asiantuntijan tasoa ei ole mahdollista saavuttaa Ulkoasiainministeriön asiantuntijabudjettiin suunniteltujen leikkausten johdosta.

Yhteydenpito operaatioissa palveleviin asiantuntijoihin toteutetaan aiempaa säännöllisemmin ja asiantuntijoille tiedottamisessa hyödynnetään rohkeasti uusia kanavia. Yhteydenpitoa ja tiedottamista asiantuntijoiden taustatyonantajien suuntaan tullaan tehostamaan.

Kriisinhallintakeskus kehittää koulutusta yhteistyössä muiden koulutuslaitosten ja koulutuksesta vastaavien toimijoiden, kuten ENTRI:n (Europe's New Training Initiative for Civilian Crisis Management) ja ESDC:n (European Security and Defence College) kanssa vastaamaan siviilikriisinhallintaoperaatioiden yhä vaativampia toimintaympäristöjä. Kriisinhallintakeskus järjestää riittävän määrän koulutusta varmistamaan kansainvälisissä tehtävissä tarvittavan henkilöstön riittävyys ja osaaminen. Koska koulutukseen käytettävissä olevat määrärahat eivät kasva suunnittelukaudella, voidaan omaa koulutusta joutua vähentämään ja lähettämään asiantuntijoita muiden järjestämiin vastaaviin koulutuksiin ulkomaille. Lisäksi Kriisinhallintakeskus toimii tiiviissä yhteistyössä eurooppalaisten ja pohjoismaisten kansainvälisten keskusten kanssa. Yhteistyötä Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen (FINCENT) kanssa pyritään tehostamaan edelleen systemaattisesti osaamiskeskusyhteistyön viitekehyksessä (synergia).

Kriisinhallintakeskus kehittää kansainvälisen pelastustoimen koulutusta Euroopan unionin määrittelemien suuntaviivojen mukaisesti. EU:n pelastuspalvelumekanismin nopeaan lähtöön rekisteröityjen MUSAR ja TAST -muodostelmien koulutuksen järjestämistä muiden pohjoismaiden kanssa kehitetään.

Siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnalla edistetään kokonaisvaltaisen lähestymistavan kriisinhallintaan toteutumista ja vahvistetaan alan toimijoiden ja koulutuksen sekä rekrytoinnin toimintakykyä sekä yhteistyötä sidosryhmien ja yhteiskumppaneiden kanssa. Projektirahoituksen hakua tullaan vahvistamaan ja hakemusten laatuun kiinnitetään erityistä huomiota. Tavoitteena on osallistua useampaan pitkäkestoiseen ja taloudelliselta vaikutukseltaan merkittävään projektiin, jotka tukevat Kriisinhallintakeskuksen lakisääteistä tehtävää.

Vähintään neljän korkeatasoisen vuosittaisen seminaarin ja neljän sisäisen ja ulkoisen tutkimusartikkelin tai raportin kautta jaetaan ajankohtaista tietoa Kriisinhallintakeskuksen ja hallinnonalan sekä laajan yleisön käyttöön alan keskeisistä teemoista, kuten ihmisoikeuksien ja tasa-arvon edistämisestä, kriisinhallinnan vaikuttavuudesta sekä kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta kriisinhallintaan, päätöksenteon tueksi ja alan kehittämiseksi. Koulutuksen ja rekrytoinnin laadun ja vaikuttavuuden arviointia kehitetään tutkimustyöllä ja asiantuntijoiden palautteen avulla ja tiedolla palvellaan Kriisinhallintakeskuksen koulutusta ja rekrytoimintaa sekä kotimaan valmiuksien kehittämistä. Asiantuntijoiden palautteen analysointi vakiinnutetaan vuosittaiseksi kuuden kuukauden väliseksi sykliseksi ja palautetta hyödynnetään toimenpide-ehdotusten ja jalkautusmallien laadinnassa kotimaan valmiuksien, koulutuksen ja rekrytoinnin suunnitelmalliseksi kehittämiseksi.

5.2. Talous ja toiminnallinen tuloksellisuus

Koulutus

Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	toteuma		arvio	TAE- tavoite	TTS -kauden tavoitteet			
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Taloudellisuus								
Koulutettavapäivän kustannus (max) - Skh	460	361	375	375	375	375	375	375
Koulutettavapäivän kustannus (max) - Kv.pel	540	352	345	345	345	345	345	345
Palvelukyky ja laatu								
Kurssipalaute - Skh	4,56	4,59	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Peruskursseille hakeneiden suomalaisten määrä / valitut suomalaiset - Skh	2,0	3,08	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Suoritteet								
Koulutettavapäivät - Skh	1545	1879	1400	1400	1400	1400	1400	1400
Koulutettavapäivät - Kv.pel.	1105	1338	1200	965	965	965	965	965
Koulutettujen määrä - Skh	282	253	150	150	150	150	150	150
Koulutettujen määrä - Kv.pel.	309	379	300	200	200	200	200	200

Rekrytointi ja henkilöstöhallinto (lähetetyt asiantuntijat)

Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma		Arvio	TAE-tavoite	TTS -kauden tavoitteet			
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Taloudellisuus								
SKH-palvelusuhteen keskimääräinen kustannus (SM rahoitus) ¹	5468	4661	5000	5000	5000	5000	5000	5000
Tuottavuus								
Tehtäviä hakenneet / ehdolle asetetut Skh-asiantuntijat	2,9	3,89	3,80	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Tehtäviä hakenneet / ehdolle asetetut Kv-pel. asiantuntijat ²			3	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Palvelussuhteiden määrä / rekrytointiin käytetty työaika Skh työajan kohdennusten mukaisesti	65	17	60	60	60	60	60	60
Palvelukyky ja laatu								
Valitut / ehdolle asetetut Skh-asiantuntijat	0,44	0,44	0,45	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Suoritteet								
SKH-asiantuntijoiden hakemusten määrä	592	771	700	700	700	700	700	700
Nimitykset SKH-tehtäviin	132	123	120	110	110	110	110	110

¹ Kustannus lasketaan HR-yksikön kustannusten ja yleiskulujen summa jaettuna operaatiossa työskentelevien asiantuntijoiden kuukausikeskiarvon henkilöluvulla.

² Kv-pelastuksella ei vielä seuranta mittarille vuonna 2014

KV.PEL.- asiantuntijoita tehtäviin	15	21	20	20	20	20	20	20

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	toteuma		arvio	TAE- tavoite	TTS -kauden tavoitteet			
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Taloudellisuus								
Kehysrahalla tuetun tutkimus- ja kehittämistoiminnan kustannukset, sis. yleiskulut	174853	197200	100000	100000	100000	100000	100000	100000
Haettu yhteisrahoitteinen projektirahoitus / saatu yhteisrahoitteinen projektirahoitus, eur Skh	-	-	-	300000	300000	300000	300000	300000
Haettu yhteisrahoitteinen projektirahoitus / saatu yhteisrahoitteinen kpl, Skh	-	-	-	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2
Haettu yhteisrahoitteinen projektirahoitus / saatu yhteisrahoitteinen projektirahoitus, eur Kv- pel.	-	-	-	300000	300000	300000	300000	300000
Haettu yhteisrahoitteinen projektirahoitus / saatu yhteisrahoitteinen kpl, Kv-pel.	-	-	-	2/2	3/2	3/2	3/2	3/2
Palvelukyky ja laatu								
Asiakastyytyväisyys ja/tai osaamiskysely asiantuntijoille	1	4	2	2	2	2	2	2
Suoritteet								
Tutkimus- ja kehittämistapahtumat	4	4	4	4	4	4	4	4

Raporttien määrä (julkiset ja sisäiset)	3	5	4	4	4	4	4	4

Ulkopuoliset hankkeet

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
			arvio					
Skh Määräraha/kehusehdotus (1000 €)	1374	1374	1374	1374	1374	1374	1374	1374
Skh - ulkopuolinen rahoitus (1000 €)	³ 233	155	604	304	304	304	304	304
Kv-pel. Määräraha/kehusehdotus (1000 €)	450	450	450	450	450	450	450	450
KV.PEL. - ulkopuolinen rahoitus (1000 €)	⁴ 216	322	500	500	300	300	300	300

³ Summaan sisältyy Euroopan aluekehitysrahaston myöntämä Siviilikriisinhallinnan ja rauhanrakentamisen osaamiskeskuksen rahoitus

⁴ Summaan sisältyy EU:n puiteohjelman kylmämoduuli II rahoitus

Kuopiossa, 16.12.2015

Mervi Parviainen
rehtori

